

> **Retouradres** Postbus 16228 2500 BE Den Haag

Aan de minister van Milieu en Wonen
Mevrouw drs. S. van Veldhoven- van der Meer
Postbus 20901
2500 EX DEN HAAG

**ATR, Adviescollege
toetsing regeldruk**
Rijnstraat 50
2515 XP Den Haag

Postbus 16228
2500 BE Den Haag

Onze referentie MvH/RvZ/RS/bs/ATR0753/2020-U002

Uw referentie

T 070 310 86 66
E info@atr-regeldruk.nl
www.atr-regeldruk.nl

Datum 13 januari 2020
Betreft Wijziging Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden

Geachte mevrouw Van Veldhoven-van der Meer,

Op 29 november 2019 is de voorgenomen wijziging van de Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden aan het Adviescollege toetsing regeldruk (ATR) aangeboden voor advies.

Het wetsvoorstel heeft tot doel de wetgeving over gewasbeschermingsmiddelen op enkele aspecten te actualiseren. De belangrijkste wijziging in het voorstel betreft het creëren van een wettelijke grondslag voor het kunnen voorschrijven van maatregelen in verband met de aanpak van het particuliere gebruik van gewasbeschermingsmiddelen. Verder verstevigt het wetsvoorstel de bestaande rechtsgrondslag voor het nemen van maatregelen ten aanzien van het professionele gebruik van deze middelen buiten de landbouw. Beide wijzigingen kunnen omvangrijke gevolgen hebben, afhankelijk van de invulling van lagere regelgeving. De wettelijke grondslagen zullen alleen via lagere regelgeving worden ingevuld als het vrijwillige spoor onvoldoende effect heeft bij het terugdringen van het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen. Het professioneel gebruik van gewasbeschermingsmiddelen in de bedrijfsmatige landbouw valt buiten de scope van de wettelijke grondslag in onderhavig voorstel.

Naast de wettelijke grondslag regelt het wetsvoorstel enkele beknopte wijzigingen. Hierbij gaat het onder andere om verduidelijking van de begripsomschrijving 'professioneel gebruik' en een aanpassing in het kunnen stellen van tarieven door het College voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden (Ctgb). Tot slot regelt het voorstel het verbod op het aanbevelen en aanprijzen van niet-toegelaten biociden en van een gebruik in strijd met de gebruiksvoorschriften van een biocide.

Toetsingskader

ATR beoordeelt de gevolgen voor de regeldruk aan de hand van het volgende toetsingskader:

1. Nuloptie (nut en noodzaak): is er een taak voor de overheid en is wetgeving het meest aangewezen instrument?
2. Zijn er minder belastende alternatieven mogelijk?
3. Is gekozen voor een uitvoeringswijze die werkbaar is voor de doelgroepen die de wetgeving moeten naleven?

4. Zijn de gevolgen voor de regeldruk volledig en juist in beeld gebracht?

1. Nut en noodzaak

Het voorstel maakt duidelijk dat maatregelen bij de aanpak van gewasbeschermingsmiddelen van belang zijn ter voorkoming van de risico's en gevaren die deze middelen mee kunnen brengen voor mens, dier en het milieu. De Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden (Wgb) stelt regels voor de toelating, het op de markt brengen en het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen en biociden. Deze bepalingen zijn in de wet opgenomen, voor zover die onderwerpen niet uitputtend zijn geregeld in Europese regelgeving.

Omdat voor een verbod op het particuliere (niet-professionele) gebruik van gewasbeschermingsmiddelen geen afdoende wettelijke grondslag bestond, adviseerde de Raad van State eerder negatief over het voorgestelde verbod. Het onderhavig wetvoorstel regelt daarom alsnog de benodigde wettelijke grondslag, om zodoende in de toekomst maatregelen te kunnen treffen. Een verbod op het particuliere gebruik van gewasbeschermingsmiddelen behoort daarbij tot de mogelijke maatregelen. Een eventuele verbodsbepaling moet in lagere regelgeving worden verankerd, hetgeen een zelfstandig wetgevingsproces zal doorlopen. Bij dit proces zal opnieuw een beoordeling van nut, noodzaak en proportionaliteit aan de orde zijn.

Het college stelt vast dat de grondslag voor maatregelen ten aanzien van gewasbeschermingsmiddelen wordt gecreëerd om negatieve gevolgen van het gebruik van deze middelen voor mens, dier en milieu te voorkomen dan wel te beperken. Er bestaan reeds wettelijke grondslagen om maatregelen te kunnen treffen om de risico's en gevaren van professioneel gebruik van gewasbeschermingsmiddelen te beperken. Daarmee is het al mogelijk de inzet van gewasbeschermingsmiddelen gedeeltelijk te reguleren. De toelichting bij het voorstel maakt echter niet duidelijk in hoeverre de benoemde risico's en gevaren (van het professioneel gebruik van gewasbeschermingsmiddelen) afdoende beheerst kunnen worden met de maatregelen die getroffen kunnen worden op basis van de bestaande wettelijke grondslagen. Dit roept de vraag op waarom de voorgestelde wettelijke grondslag alleen van toepassing wordt voor het particuliere gebruik en voor het professionele gebruik buiten de landbouw en waarom de grondslag niet wordt verbreed naar het professionele gebruik van gewasbeschermingsmiddelen binnen de landbouw. Deze vraag is volgens het college van belang, omdat het grootste gebruik van gewasbeschermingsmiddelen in de professionele landbouw plaatsvindt. De mate waarin het beoogde beleidsdoel (beperken van risico's van gewasbeschermingsmiddelen) bereikt kan worden, is mede afhankelijk van de reikwijdte van de wettelijke grondslagen om maatregelen te kunnen treffen om de risico's te beperken.

1.1 Het college adviseert in de toelichting expliciet duidelijk te maken of en in hoeverre voldoende wettelijke grondslag bestaat voor het (nader) kunnen reguleren van professioneel gebruik van gewasbeschermingsmiddelen in de landbouw ten einde risico's voor mens, dier en milieu te minimaliseren.

Indien de huidige wetgeving onvoldoende grondslag biedt voor het nemen van maatregelen met betrekking tot het professionele gebruik van gewasbeschermingsmiddelen in de landbouw, rijst de vraag waarom de voorgenomen wettelijke grondslag niet naar ook dit gebruik wordt verbreed. Een dergelijke verbreding zou passen bij het streven om de gevolgen van gewasbeschermingsmiddelen voor mens, dier en milieu te beperken.

1.2 Het college adviseert om in de toelichting bij het voorliggende voorstel inhoudelijk te motiveren waarom niet voor de verbreding van de wettelijke grondslag naar het professionele gebruik van gewasbeschermingsmiddelen in de landbouw is gekozen.

2. Minder belastende alternatieven

De toelichting bij het voorstel maakt expliciet duidelijk dat invulling van de wettelijke grondslag pas aan de orde zal zijn als de beoogde doelen niet langs een (reeds ingezet) vrijwillig spoor worden gerealiseerd. Bij dit vrijwillige spoor gaat het onder andere om de reeds gesloten Green Deal¹ om particulier gebruik van gewasbeschermingsmiddelen terug te dringen. Alvorens zal worden besloten over aanvullende (juridische) maatregelen, wordt de Green Deal geëvalueerd. Op basis van de resultaten van het vrijwillige spoor wordt nader bezien of wetgeving noodzakelijk is. De toelichting bij het wetsvoorstel geeft tevens expliciet aan dat *“als naar aanleiding van de resultaten van de evaluatie een verbod voor het niet-professioneel gebruik wordt ingesteld, in de motivering wordt ingegaan op de noodzakelijkheid, geschiktheid en evenredigheid”*. Het college constateert dat als de inhoudelijke toelichting op die wijze (kwalitatief en kwantitatief) wordt onderbouwd, het bij de lagere regelgeving mogelijk is de proportionaliteit van de maatregelen te beoordelen. Het college zal deze uitwerking betrekken bij de toetsing van maatregelen die worden uitgewerkt in lagere regelgeving.

Het college heeft geen nadere opmerkingen bij het voorstel ten aanzien van minder belastende alternatieven.

3. Werkbaarheid

De wettelijke grondslag uit het wetsvoorstel realiseert (als zodanig) geen materiële effecten of gevolgen op handlingsniveau voor burgers of bedrijven. Daarmee wijzigt de werkbaarheid en uitvoerbaarheid van de huidige regelgeving als gevolg van het voorstel niet. Het onderhavig wetsvoorstel wordt via internet geconsulteerd. Ook zijn organisaties waarvoor het wetsvoorstel (op termijn) gevolgen kan hebben, aanvullend in de gelegenheid gesteld op het voorstel te reageren. De toelichting maakt tevens duidelijk dat eventuele toekomstige maatregelen die worden uitgewerkt in lagere regelgeving, ook openbaar zullen worden geconsulteerd. Deze openbare consultatie kan bijdragen aan een werkbare en uitvoerbare uitwerking van de regelgeving voor alle betrokken partijen.

Het college heeft geen nadere opmerkingen bij het voorstel ten aanzien van werkbaarheid.

¹ Het gaat hierbij om de Green Deal 'Verantwoord particulier gebruik van gewasbeschermingsmiddelen' uit februari 2017.

4. Gevolgen regeldruk

De 'gevolgen-paragraaf' in de memorie van toelichting geeft aan dat het wetsvoorstel en daarmee de wettelijke grondslag op zichzelf geen regeldrukeffecten tot gevolg heeft. De wettelijke grondslag verplicht niet tot het stellen van nadere maatregelen, maar creëert slechts de bevoegdheid. Deze grondslag resulteert pas in materiële effecten voor burgers en bedrijven als deze bevoegdheid wordt geëffectueerd. De toelichting motiveert, zoals ook onder toetsvraag 2 aangegeven, dat wettelijke bepalingen alleen aan de orde zullen zijn als het vrijwillige spoor onvoldoende effect sorteert. De toelichting geeft tevens aan dat eventuele maatregelen in lagere regelgeving voorzien zullen worden van een analyse van de regeldrukeffecten. Hierdoor wordt onderbouwde besluitvorming over deze maatregelen mogelijk. Het college zal bij de toetsing van maatregelen in lagere regelgeving nagaan of de regeldrukeffecten analyse is uitgevoerd conform de Rijksbrede methodiek.

Het college heeft geen nadere opmerkingen bij het voorstel ten aanzien van de gevolgen voor de regeldruk.

Dictum

Gelet op de inhoud van het voorstel en de hiervoor genoemde adviespunten is het advies van het college bij de voorgenomen wijziging van de Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden:

Het wetsvoorstel indienen, nadat met de adviespunten rekening is gehouden.

Het college vertrouwt erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd en gaat er vanuit dat in het definitieve wetsvoorstel wordt toegelicht op welke wijze u met onze adviespunten rekening hebt gehouden.

Hoogachtend,

w.g.

M.A. van Hees
Voorzitter

R.W. van Zijp
Secretaris